

ВИДОВИЙ СКЛАД ПАТОГЕННОЇ МІКОБІОТИ ЛИСТЯ ТРОЯНД

Мирошниченко Д. М., здобувач¹,

*Піковський М. Й., доктор сільськогосподарських наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України
dmiroshnicenko932@gmail.com*

Троянди є одними з найбільш важливих декоративних рослин. Завдяки поліфункціональному значенню та багатогранності використання вони привертають увагу багатьох дослідників, які вивчають різні аспекти даної культури в умовах України [1]. Однак, в умовах урбофітоценозів троянди можуть уражуватися збудниками різних інфекційних хвороб. Особливо небезпечними є мікозні патології листя, які викликають погіршення декоративних властивостей і зниження продуктивності рослин. Тому для розуміння етіології хвороб важливим є моніторинг видового складу фітотофних мікроміцетів. При цьому актуальним є ідентифікація патогенів, дослідження їх властивостей, що дозволить ефективного контролю хвороби троянд у майбутньому [2].

Відбір рослинного матеріалу проводили у 2024 році в умовах міста Києва. Ідентифікацію мікроміцетів здійснювали у проблемній науково-дослідній лабораторії «Мікології і фітопатології» кафедри фітопатології ім. акад. В. Ф. Пересипкіна Національного університету біоресурсів і природокористування України. Для цього застосовували мікроскопічний аналіз структур патогенів. Для вилучення окремих видів мікроміцетів використовували біологічний метод, який передбачав їх культивування *in vitro* на картопляно-глюкозному агарі з наступним дослідженням морфології.

За результатами мікологічного аналізу було виявлено інфікування листків троянд мікроміцетами, які викликали наступні хвороби: *Diplocarpon rosae* F.A. Wolf – чорну плямистість; *Podosphaera pannosa* (Wallr.: Fr.) de Bary – борошністу росу; *Botrytis cinerea* Pers. – сіру гниль; *Phragmidium tuberculatum* J.H.H. Müll. і *Phragmidium mucronatum* (Pers.) Schltdl. – іржу; *Peronospora sparsa* Berk. – пероноспороз; *Pestalotia rosae* West., *Ascochyta* spp., *Phyllosticta* spp. *Alternaria alternata* (Fr.) Keissler – різні плямистоті. Гриби

---

¹ Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор М.Й. Піковський

Cladosporium spp. і *Fusarium spp.* траплялися на тканинах листків, уражених іншими мікозами.

Аналіз частоти трапляння фітопатогенних видів грибів засвідчив, що домінували мікроміцети *D. rosae* та *P. pannosa* (табл.). Їх частота трапляння становила 60,5-90,5 %. Мікроміцети *P. tuberculatum*, *P. mucronatum*, *Alternaria alternata*, *Cladosporium spp.* та *B. cinerea* характеризувалися частотою трапляння в діапазоні 12,0-47,8 %. До рідкісних грибів, які паразитували на листковому апараті рослин троянд належали *P. rosae*, *Phyllosticta spp.*, *Fusarium spp.*, *Ascochyta spp.* і *P. sparsa*. Вони харатеризувалися частотою трапляння 0,1-3,5 %.

Табл. Характеристика частоти трапляння фітоторофних мікроміцетів на листках троянд

Мікроміцети, що домінують (60,5-90,5 %)	Мікроміцети, які часто трапляються (12,0-47,8 %)	Рідкісні види мікроміцетів (0,1-3,5 %)
<i>Diplocarpon rosae</i> , <i>Podosphaera pannosa</i>	<i>Phragmidium tuberculatum</i> , <i>Phragmidium mucronatum</i> , <i>Alternaria alternata</i> , <i>Cladosporium spp.</i> , <i>Botrytis cinerea</i>	<i>Pestalotia rosae</i> , <i>Phyllosticta spp.</i> , <i>Fusarium spp.</i> , <i>Ascochyta spp.</i> , <i>Peronospora sparsa</i>

Таким чином, проведені мікологічні дослідження щодо вивчення видового складу фітопатогенної мікобіоти листків троянд мають теоретичне значення для розуміння формування мікоценозів і їх структури. Отримані результати можуть бути корисними для розробки профілактичних заходів контролю хвороб.

Список використаних джерел

1. Колесніченко, О. В., Рубцова, О. Л., Шумик, М. І., Грисюк, С. М., Піковський, М. Й., Швець, І. В., Морозько, А. П. & Чижанькова, В. І. (2020). *Троянди в насадженнях міста Києва*. Київ: ФОП Ямчинський О.В.
2. Li, Y., Pu, M., Cui, Y., Gu, J., Chen, X., ... Wang, C. (2023). Research on the isolation and identification of black spot disease of *Rosa chinensis* in Kunming, China. *Scientific Reports*, 13(1), 8299. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-35295-1>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025